

Un proiect marca CDA-UVT (CNFIS-FDI-2017-0518)

Sistem integrat de perfecționare psihopedagogică continuă pentru cadrele didactice universitare în Universitatea de Vest din Timișoara

Centrul de Dezvoltare Academică (CDA) al Universității de Vest din Timișoara (UVT) a implementat în perioada iunie-decembrie 2017 un proiect de dezvoltare instituțională. Proiectul intitulat Sistem integrat de perfecționare psihopedagogică continuă pentru cadrele didactice universitare în Universitatea de Vest din Timișoara și-a propus creșterea calității activităților didactice prin dezvoltare de activități de instruire centrate pe student și dezvoltare de competențe.

Programul de formare din cadrul proiectului a vizat popularizarea în rândul comunității cadrelor didactice din UVT a învățării bazată pe probleme (eng., Problem Based Learning/PBL) ca metodă inovativă de predare centrată pe student. Am căutat cel mai bun exemplu de bune practici în PBL și am decis să apelăm la Universitatea din Maastricht. Inițial, un grup de cadre didactice a beneficiat printr-un program de formare extins de experiența colegilor de la Universitatea din Maastricht (MU), iar ulterior, informațiile legate de procesul de predare de acolo au fost împărtășite și altor peste 150 de colegi din UVT.

A fost selectat un grup de 12 cadre didactice dornice să-și dezvolte stilul de predare printr-o abordare menită să răspundă inovator nevoilor și intereselor studenților. Acestea au parcurs o serie de activități de formare desfășurate treptat pe parcursul celor 6 luni: a) activități față în față derulate la Timișoara sub coordonarea unui reprezentant al Universității din Maastricht; b) program (abordat blended learning) de formare în PBL prin PBL și c) vizită de o săptămână la Maastricht pentru a completa conceptele teoretice și a oferi profesorilor noștri șansa de a intra în săli de curs și de tutorial, de a trăi alături de studenții olandezi experiența învățării bazate pe probleme. Alături de cele 12 cadre didactice, în proiect au fost implicați și cei 5 membrii ai echipei operaționale a CDA.

Întoarse în țară, cu dovada clară că studenții pot fi motivați să învețe și cunoștințele necesare pentru a exemplifica modalități de aplicare a metodei și în sistemul românesc de educație universitară, cele 12 cadre didactice au pregătit pentru colegii din facultățile în cadrul cărora predau o serie de workshopuri. Scopul acestor activități practice a fost acela de a populariza PBL și de a face pași suplimentari în ceea ce privește un învățământ modern centrat pe student la Universitatea de Vest din Timișoara. Accesând site-ul CDA (www.cda.uvt.ro) puteți cunoaște echipa și propune colaborări interesante în sprijinul învățământului centrat pe student și al calității educației universitare românești.

Am rugat cele 12 cadre didactice să împărtășească din experiența lor cu întreaga comunitate. Iată ce ne-au spus:

“În esență, PBL pregătește critical DO-ers, adică nu doar oameni care au gândire critică, ci oameni prezenți, capabili de acțiune critică. În urma vizitei la Universitatea din Maastricht și a parcurgerii programului asupra a ce înseamnă Problem Based Learning, pot spune că acest sistem de predare este gândit să formeze generația de oameni ai viitorului, echipați cu competențe durabile, adaptabili pe o piață a muncii în permanentă schimbare.

Deși performează excelent la capitolul cercetare (locul 6 în lume între universitățile tinere), retorica de marketing a Universității din Maastricht are în centrul său angajabilitatea absolvenților, iar tot sistemul pare a lucra la asta: metode inovative de predare pe care absolut toate cadrele didactice trebuie să le utilizeze și care pun lumina reflectoarelor pe student, nu pe profesor, în sala de clasă; lista anuală de workshopuri oferite de universitate studenților, targetând soft skills; premiarea studenților implicați civic; stagiul obligatoriu de studii în străinătate sau internship în țară, pe tot parcursul semestrului 1 al anului 3 de facultate.

M-au impresionat cifrele prezente pe site-ul fiecărei facultăți, legate de gradul de angajare al absolvenților la 6 luni de la absolvire. Asta îmi doresc pentru universitatea noastră: să oferim șanse reale de angajare absolvenților. Să îi pregătim să își propună activ scopuri de atins și să fie echipați pentru a le atinge. Să le canalizăm energia și să îi responsabilizăm pentru a vedea fiecare zi de studenție ca fiind o zi mai aproape de cariera dorită. Motivația este cheia. Motivația studenților, dar și a profesorilor.”

Lector univ. dr. Corina TURȘIE

Facultatea de Științe Politice, Filosofie și Științe ale Comunicării

„Aveam nevoie de cursul despre învățarea pe bază de rezolvare de probleme (PBL). Dacă ar fi să rezum în câteva cuvinte punctele forte cu care am rămas după parcurgerea sa, le-aș subsuma ideii-cheie a importanței creării unui mediu de învățare centrat pe student. În acest scop, este esențial să ne preocupăm de dezvoltarea cunoștințelor noastre despre modul în care funcționează învățarea, alături de cele privitoare la subiectele predate. În mod tradițional, profesorul deține controlul asupra procesului de învățare, iar studenții au prea puțin (dacă nu deloc) posibilitatea de a alege ce învață și cum să facă acest lucru. Și, totuși, nici un angajator nu va căuta vreodată un absolvent care știe să ia notițe și excelează la examenele de tip grilă.

Învățarea pe bază de rezolvare de probleme este diferită. Studenții sunt încurajați să își asume noi roluri și responsabilități care le depășesc cu mult pe acelea de a asculta, a lua notițe la curs și a trece cu bine examenele. Este o învățare care creează mediul ce le permite studenților să dețină controlul asupra experienței lor de învățare și îi încurajează să facă alegeri cu privire la ceea ce vor învăța, cum anume și nu numai. Ei se pregătesc în același timp să se adapteze cerințelor pieței muncii și, în primul rând, să fie cetățeni angajați.”

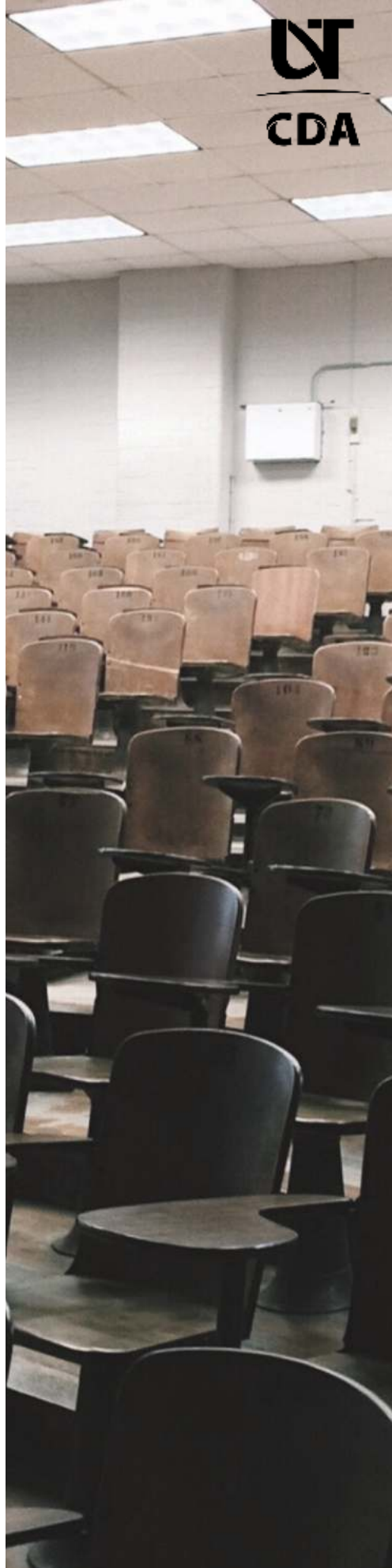
Lector univ. dr. Flaminia STÂRC-MECLEJEAN
Facultatea de Drept

„Toate modulele de formare au fost interesante și au condus la o bună înțelegere a ceea ce înseamnă sistemul centrat pe student (cazul PBL), dar poate cea mai interesantă întâlnire a fost cea cu Herco Fonteijn, în care pe lângă actualitatea informațiilor, am rămas cu întrebarea La ce le folosește studenților mei acest curs? Mi-am pus întrebări despre competențele necesare pe piața forței de muncă în 2035-2075 și am aflat despre cum îi pot implica pe studenții mei în dezvoltarea de materiale.”

Lector univ. dr. Valentina Carina MUREȘNA
Facultatea de Litere, Istorie și Teologie

„Cel mai mult mi-a plăcut tutorialul de Microeconomie la care am asistat. Spre deosebire de celelalte, acesta urmărea întocmai principiile teoretice ale PBL, iar atmosfera din clasă a fost senzațională. Studenții erau cu toții pregătiți, știau exact ce trebuie să facă, participau la discuții arătând nu doar că au citit, dar că sunt capabili să facă analiza critică a informațiilor și să dezbată. Tutorele a reușit să nu intervină decât minimal, punându-le doar întrebări care să îi ducă în direcția corectă, dar fără a pune problema foarte clar sau a oferi el răspunsurile.”

Conf. univ. dr. Aurora MURGEA
Facultatea de Economie și de Administrare a Afacerilor

„La unul dintre tutoriale, profesorul (tutorele) absenta din motive personale. Impresionant a fost faptul că întregul tutorial s-a desfășurat ca și cum profesorul ar fi fost prezent. Faza de post-discussion s-a făcut ca la carte și a durat o oră. La fel, faza de pre-discussion a fost tratată de către studenți cu seriozitate maximă.

Uimitor pentru mine a fost și faptul că niciunul dintre participanți nu a încercat să profite de absența tutorelui și că toți păreau să înțeleagă motivul pentru care se aflau acolo: să învețe (pentru ei!), să se implice și să învețe să se implice. Pe scurt, lăsau impresia unor persoane responsabile, care au ales să facă ceva și nu a unor persoane care s-au pomenit că li se întâmplă ceva. Această responsabilizare a studenților este unul dintre conceptele-cheie ale unui învățământ de calitate.”

Lector univ. dr. Ana-Maria RADU-POP
Facultatea de Litere, Istorie și Teologie

„Am asistat la două activități de tutoriat din cadrul disciplinei Cultural Pluralism, studiată în anul II la programul de licență în Arts and Culture. Am fost plăcut impresionată de nivelul de pregătire al studenților și de gradul lor de implicare în activitate. Mi s-a părut foarte interesant rolul tutorelui și felul în care a facilitat atingerea obiectivelor de învățare pe care și le-au stabilit studenții. Nu în ultimul rând, am apreciat entuziasmul tuturor față de PBL și modul în care Problem Based Learning-ul a contribuit la îmbunătățirea sentimentului de apartenență la comunitatea academică a Universității din Maastricht.”

Lector univ. dr. Simona ADAM
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

